

46.35



KÖNYVTÁRI
híradó



1960 július

K Ö N Y V T Á R I H I R A D Ó
A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KÖZLÖNYE

Megjelenik havonta

IV. évfolyam 7.szám.

1960. július

VIZSGÁK A KÖNYVTÁRBAN

34 könyvtáros vizsgázott a középfoku könyvtáros-képző tanfolyam levelező tagozatán június utolsó napjaiban. Az új oktatási formának első kísérleti éve fejeződött be a most lezajlott vizsgákkal és beszámolókkal. Átlageredményt még nem tudunk, s általános érvényű értékelés nem áll rendelkezésünkre. Csak a Könyvtári Híradó iránti hűségünk iratja le velünk e sorokat, hogy lapunkat frissen tájékoztassuk arról a sok izgalomról, melyben egész kollektívánknak része volt. 7 tantárgyból vizsgázott, ill. számolt be a 34 könyvtáros és többségük komoly tudásról tett tanúságot. A vizsga harmadik napján már a fáradtságtól, az álmatlanságtól szédelgő könyvtárosokkal találkoztunk a Titkárságon, s ebből arra következtettünk, hogy a jövőben jobban kell ellenőrizni a folyamatos tanulást és még jobb felkészüléssel kell leszerelni a "vizsgadrukkot".

A következő oktatási évben mód van javítani annak, akinek erre van szüksége, s nem lesz könnyű megtartani a már elért jó eredményeket. Jó pihenést és jó munkát kívánunk az első évfolyamot befejező kollegáinknak.

x . x

VÁNDORKIÁLLÍTÁSAINK közül a nemzetközi politikai plakátkiállítás anyagát kiegészítettük, felírtítottuk és elküldtük Csehszlovákiába, ahol elsőnek Bratislavában lesz kiállítva.

"Budapest szocialista fejlődése" a XII.ker.Tanács házában, az Indonéz anyag a 21.sz.ker. könyvtárban látható.

"Mit adott a 15 év a gyermekeknek" e. 3 tablós anyagunk a 21. - 23. - és 25-ös kerületi könyvtárban és a III.ker. Kalász utcai általános iskolában volt kiállítva.

A román anyag a Keleti p.u. kulturtermben látható.

x

SZAKSZERVEZETI HIREK

A SZAKSZERVEZETI TAGSÁGON ALAPULÓ SZÜLÉSI ÉS TEMETÉSI SEGÉLYEK megállapítását és folyósítását 1960. július 1-től össze kell kapcsolni a társadalombiztosítási anyasági és temetési segélyekkel. Ennek megfelelően a szakszervezeti tagnak járó anyasági /szülési/ és temetési segélyt a szakszervezeti társadalombiztosítás folyósítja.

A segélynek két fokozata van:

a./ alapsegély /SzTK segély/,

b./ felemelt segély /SzTK és szakszervezeti segély/.

Felemelt anyasági, illetve felemelt temetési segélyre azok jogosultak, akik a következő táblázatban meghatározott szakszervezeti tagsági idővel is rendelkeznek. A felemelt segély összegét oly módon kell kiszámítani, hogy a törvény által meghatározott alapsegélyhez a táblázatban felsorolt összegeket kell hozzáadni.

Szülési segélyek

Tagdíj oszt.	T a g s á g i i d ő / é v /			
	1-5	6-10	11-20	21 és a felett
	f o r i n t b a n			
I-II	150	170	190	220
III.	160	180	200	230
IV.	170	190	210	250
V.	180	200	220	270
VI.	200	220	240	290
VII.	220	240	260	320
VIII.	240	260	280	350
IX.	260	280	300	380
X.	280	300	320	410
XI.	300	320	340	440
XII.	320	340	360	470

Temetési segélyek

Tagdíj oszt.	T a g s á g i i d ő / é v /			
	1-5	6-10	11-20	21-30
	f o r i n t b a n			
I-II.	250	300	350	450
III.	260	310	360	460
IV.	270	320	370	470
V.	280	330	380	480
VI.	290	340	390	490
VII.	300	350	400	500
VIII.	310	360	410	510
IX.	320	370	420	520
X.	330	380	430	530
XI.	340	390	440	540
XII.	350	400	450	550

A nyugdíjasok és a jogfenntartási tagdíjat fizetők a nyugdíjazásukat megelőző, illetőleg a munkaviszonyban töltött idő utolsó hat hónapjában fizetett tagdíjosztály szerint jogosultak segélyre.

A szakszervezeti intézményes segély összege tehát függ egyrészt a szakszervezeti tagság idejétől, másrészt a tagdíjosztályba sorolástól. Az a tag jogosult intézményes segélyre, aki

- a./ legalább egy éve tagja a szakszervezetnek;
- b./ tagdíját - tagdíjosztályának megfelelően - rendszeresen fizette, és nincs semmi hátraléka;
- c./ jogfenntartó tagdíjat fizet /például nyugdíjas/.

Szülési segélyt kell folyósítani, ha a tagnak vagy házastársának gyermeke születik. Ha a házastársak mindegyike szakszervezeti tag, a táblázat szerinti segély mindkettőt megilleti. Az a dolgozó, aki SzTK anyasági segélyre nem jogosult, de szakszervezeti tagsága alapján jogosult szakszervezeti szülési segélyre, csak az utóbbit kapja. Ikerszülés esetén mindegyik gyermek után jár segély. Halva született gyermek után is csak a táblázat szerinti szülési segélyt kell folyósítani. Ha a gyermek élve születik, de a segély kifizetése előtt meghal, mind a szülési, mind a temetési segélyt ki kell fizetni.

Temetési segélyt kell folyósítani a tag vagy családtagja elhalálozása esetén. Szakszervezeti tag elhalálozásakor a táblázat szerinti segély jár. Ha a tag halálát üzemi baleset okozta, a táblázatban feltüntetett összeg kétszerese fizethető ki. Családtag elhalálozása esetén, ha a tag 15 éves folyamatos tagsággal rendelkezik, a táblázat szerinti összeg 75 százaléka, ha a tag 25 éves folyamatos tagsággal rendelkezik, a táblázat szerinti teljes összeg jár. 15 éven aluli tagság esetén 50 százalékos segély fizethető.

A segélyt annak a kezéhez kell folyósítani, aki a temetésről gondoskodott. Egy haláleset után csak egy temetési segély folyósítható, függetlenül attól, hogy az eltemettetésről esetleg többen gondoskodtak, és ezek mindegyike szakszervezeti tag.

A szakszervezeti és az SzTK által folyósított segélyek összevonása elősegíti a szakszervezetek egységes szociálpolitikai feladatainak megvalósítását. Ez a rendszer a dolgozókat sok felesleges utánjárástól mentesíti, mivel a társadalombiztosítási és szakszervezeti segélyek egy helyen és egy időben kerülnek kifizetésre. Ezzel a rendszerrel feleslegessé válik a területi bizottságokon és a szakszervezeti központokban külön segélyadminisztráció szervezése, tehát lényegesen csökkenthetők az adminisztratív feladatok és költségek.

Az alapszervek önállósága szempontjából a határozatnak az a jelentősége, hogy kiküszöbölődnek azok a pénzügyi nehézségek, amelyek - különösen a kisebb alapszerveknél - a rendszertelenül jelentkező segélyigényekkel előállhatnak. 1960. július 1-től minden szakszervezeti bizottság a szakszervezeti szülési és temetési segélyeket késedelem

nélkül, az SzTK segélyekkel egyidejűleg az SzTK kifizetőhelyek útján fizeti ki. Az 1960. június 20. és 30. között megnyílt igények alapján is, amennyiben azok még nem kerültek kifizetésre, a szakszervezeti temetési és szülési segélyeket a vállalat vagy intézmény SzTK kifizetőhelye, illetőleg ahol ilyen nem működik, ott az SzTK alközpont vagy kirendeltség fizeti ki.

.o.o.

KEMÉNY KÜZDELMET VIVOTT labdarugócsapatunk a FIT-válogatottal szombaton, jul. 9-én délután a népligeti Petőfi pályán. Rossz volt a bíró, az idő, a pálya, a labda, a hajóskapitány - több mentség nem jut el szünké - és a meccset 2:1-re elvesztettük.

Sebaj, majd a visszavágón!

X

TELI VAN A FEKETE TÁBLÁNK üdvözlőlappal: Varsó, Balatonszéplak, Sopron, Visegrád, Leningrád és Királyrét, - dolgozóink a szélrózsa minden tájáról jelentkeznek, megkezdődtek az üdülések, utazások. Nyár van, hív a Balaton és a Mátra, készítsd a bugyrodát, holnap avagy a jövő hónapban rád is sor kerül.

X

SABIN-OLTÁST SZERVEZETT a könyvtár dolgozóinak számára a szakszervezet. A VIII.ker. Tanács egészségügyi osztályának járványügyi csoportja jul. 5-én 31 központi dolgozónkat látta el Sabin-cseppekkel, míg jul. 8-án a kerületi könyvtárak kaptak Sabin védőoltást.

X

Üdülésemről visszatérve köszönetet mondok a Szakszervezeti Bizottságnak, elsősorban Szász Kárelyné üdülési felelősünknek azért a kellemes 2 hétért, melyet családommal Visegrádon tölthettem.

Erdődy Ferencné
27.sz.kvt.

X.X.X.X

- 5 -

**TOVÁBBI NÖVEKEDÉS A KÖNYVTÁRI
FORGALOMBAN**

Most készül a könyvtár első félévi jelentése. Ebből közöljük előzetesen a könyvtár 1960 első félévének főbb adatait.

Az egész könyvtár /központ és ker.könyvtárak/ összefoglaló adatai:

	1959	1960
	I. f é l é v	
A könyvtárak száma ^{1/}	43	43
Könyvtár állomány ^{2/}	1.517.500	1.610.430
A beiratk.olv.száma ^{3/}	116.146	127.516
A kölcsönzők és helyben olv.száma ^{4/}	924.349	950.208
A kölcsönzött és helyben olv.könyvt.egys.száma ^{5/}	2.419.470	2.690.953

1/ A központ és a ker. könyvtárak összes száma

2/ Könyvek, egyéb könyvt.egységek és diafilmek összes száma

3/ Az olvasótermi és dia-kölcsönzésre beiratkozottakkal együtt

4/ Kölcsönzők, olv.termi látogatók és dia-kölcsönzők összes száma

5/ A dia-filmekkel együtt

A könyvtárra vonatkozó részletesebb statisztikai adatokat a következő számban közöljük.

. . .

HÁROM PARKKÖLCSÖNZŐ ÁLLOMÁS kezdte meg működését július elején

a 12-es könyvtár a Csajkovszkij parkban

a 38-as könyvtár a Városmajorban

a 39-es könyvtár a Kun Béla téren

x

KÖNYVTÁRUNK KÖZPONTJA augusztus 1-től-31-ig zárva lesz.

x

MI IS JÁRTUNK PÁRIZSBAN...

Nagyon szerencsés ötlete volt a Szakszervezeti Bizottságnak, hogy külpolitikai tájékoztató előadást rendezett s igen jó dolog volt az is, hogy annak megtartására éppen Randó Jenőt, a népszerű külpolitikai tudósítót hívta meg. Az előadót a rádióból, s cikkeiből minden könyvtáros ismeri, s előadása nem maradt el a hozzá fűzött várakozás mögött. Jó volt az, hogy helyesen világította meg azokat a tényeket, amelyek elkerülték az újságolvasó figyelmét. /Például igen helyesen mutatott rá arra az előadó, hogy a tervezett csúcstalálkozó előtt a magyar sajtó és a magyar közvélemény kissé tulzott optimizmussal tekintett a tárgyalások elé, s arra is rávilágított, hogy a kémrepülő támadása után sokakon indokolatlan háborus hisztéria vett erőt./ Jó volt az, hogy előadásából új érveket merithettünk a könyvtáros napi politikai nevelőmunkája számára. S a legjobb mégis az volt, hogy televíziós közvetítésnél is közvetlenebb közelbe hozta számunkra mindazt, ami Párizsban történt. Elmesélte például; hogyan szerelte le Hruscsov elvtárs a párisi sajtótájékoztató során azokat a nyugati újságírókat, akik az Adenauer-politika szellemében próbálták provokálni. Előadása nyomán szinte kézzelfoghatóan érzékelhető volt a különbség a szovjet diplomácia következetes és legyőzhetetlen béke-építése, a szovjet politikusok nyugalma, az ugynevezett "diplomáciában" eddig szokatlan őszinte, emberi hangvétele és a nyugati politikusok, elsősorban az USA "Pentagon-csinálta" politikusainak provokációi, zavaros kapkodása között. Igazság, nyugalom, biztonság: ez érződött a találkozások és tárgyalások során a szovjet politikusok minden egyes szaván, állásfoglalásán. Ilyen nyugodtak - mint Hruscsov elvtárs - csak azok tudnak lenni, így éreztük a külpolitikai tájékoztatót hallgatva, akiknek nemcsak igazuk, de erejük is van. Randó beszámolója éppen ezt az erőt éreztette velünk, az erőt, ami a Szovjetunió, a békés emberek, a mi erőnk. Jó lenne még többet hallani - és éppen könyvtárosoknak - ilyen tájékoztatókat. S főleg: nemcsak a magunk számára hasznosítani, de továbbadni az olvasóknak.

V.É.



A JÖVŐBEN CSAK GÉPPEL IRT anyagot fogadunk el! Sok kézzel írott és helytelenül közölt szöveg keletlen tapasztalata kényszerítette erre a határozatra a szerkesztőséget.

KÖNYVTÁRUNK ARCKÉPCSARNOKÁBÓL II.

Dobocsányi Ignác

Könyvtárunk első raktárkezelője

A könyvtártörténetbe már a múlt század végén bekerült a neve. Szinyei József, a nagy bibliográfus "Könyvtári emlékeim" című cikksorozatában megemlítette, hogy egyszer az Egyetemi Könyvtár olvasótermének kályhájából a békés tudósokat vidám kakaskukorékolás zökkentette ki gondolatmenetükből. A vizsgálat kiderítette: Dobocsányi Ignác kakasa volt a tettes és a szigorú igazgatótól, Toldy Ferentől "lón nagy dorgatórium".

Nem tudjuk, Dobocsányi kövér volt-e vagy sovány. Szakállat is hordott-e a bajusza mellett /mert ez utóbbit bizonyosan/. Azt viszont tudjuk, hogy a reformkortól a kiegyezés utáni időkig egyfolytában ő volt a "Kir. Egyetemi Könyvtár szolgálója" /"a régi jó" uri világban ilyen hivatali cím járt neki/. Fizetése évi háromszáz forint, vagyis havi huszonöt forint.

Dobocsányi hiteles okiratok tömege szerint 17 éven át, bár nem "státusos" minőségben, a "Pest-városi Frank-Könyvtár" raktárosa, könyvkötője, kölcsönzője volt egyszemélyben.

Toldy Ferenc, a neves irodalomtörténész évről-évre benyújtotta a számlákat Dobocsányi e külön munkájának havonta folyósítandó honorálásáért Pest város tanácsához. A könyvkötési és egyéb díjak térítése mellett havi öt forintot élvezett érte elődünk, fizetése husz százalékát.

Ime egy részlet Toldy rendszeresen, csaknem azonos szöveggel visszatérő tizenhét beadványából.

"Egy ilyen nagy gyűjteménynek folytonos porolása, tisztán és rendben tartása, évenként darabonkénti tisztogatása, a kölcsönzött könyvek gyakori elvitele, s haza-hozatala a könyvtár-szolgát terheli, ki hivatalon kívüli ideje egy részét is kell, hogy e foglalatosságokra szánja.

E tekintetből bátor vagyok a Tek. Tanácsot hivatalosan kérni, méltóztassanak Dobocsányi Ignác tetemesen megnövekedett fáradságánál fogva egy kisdéd hónapi rendes díjat 5, vagy 6, vagy 7 forintban kirendelni s akkor ő annál nagyobb gonddal és buzgósággal fogja teendőit ellátni".

Toldy Ferenc emellett külön nyújtotta be Dobocsányi könyvkötői munkáinak számláját. - Ez utóbbit a Tek. Tanács alku nélkül fizette ki...

A Pest-városi Frank-Könyvtár sorsáról előző számunkban hírt adtunk. Az 1873-ban létrejött és a hajdani Budapest várospolitikusainak kulturális érdektelensége, szűkkeblősége miatt, ez a könyvtár zömében elvesztett számunkra. Dobocsányi Ignácot, aki mellékfoglalkozásként a város megbízásából a végleges elajándékozásig kezelte a könyvtárat, mégis úgy kell tekintenünk, mint az első fővárosi könyvtárost, egyik ősünket.

R.L.

. . .

ANKÉT DARVAS JÓZSEF KOSSUTH-DIJAS IRÓVAL,
AZ IRÓSZÖVETSÉG ELNÖKÉVEL

A XVIII.kerület népfrentbizottságának barátságos helyiségében, június 7-én tartotta meg a 24.sz.ker. könyvtár, a Pedagógus Szakszervezet kerületi csoportja és a Hazafias Népfrent ker. bizottsága közös irodalmi ankétját, amelyre Darvas Józsefet hívták meg előadónak és vitavezetőnek.

A mai magyar irodalom kérdéseiről szóló előadás és a vita sok fontos problémát tisztázott a kb. 50 résztvevő számára. Mai irodalmunk helyzete és fejlődése biztató, egyre többen ragadják meg életünk, népünk legfontosabb kérdéseit. Ugyanakkor az egészséges utkeresés közben irodalmi lapjainkban és könyvekben is formalista, zavaros versek, írások jelennek meg. Ezzel kapcsolatban hiányolták a kritikai munkát, s kérdéseket tettek fel, mit szándékszik tenni az Írószövetség az írók életismertetének gazdagítása, a fiatalok nevelése érdekében.

Igényes, színvonalas ankét volt. A résztvevő olvasók, pedagógusok, könyvtárosok aktív közreműködése segítette Darvas Józsefet, hogy átfogó képet nyújtson az utolsó évek irodalmáról és fejlődésének tendenciáit elemezhesse.

M.Z.

X.X.X

ESEMÉNYNAPTÁR

- | | |
|--------------|--|
| Augusztus 1. | A budapesti építőmunkások sztrájkja. 1935. |
| " 8. | 170 éve /1790/ született Kölcsey Ferenc |
| " 9. | 10 éve halt meg Schöpflin Aladár |
| " 12. | 5 éve halt meg Thomas Mann |
| " 20. | Alkotmányunk ünnepe |

SZAKOKTATÁSUNK KERETÉBEN 1960. június 4-
július 9-ig megtartott előadások és konferenciák:

- Junius 8. Légtalmi tanfolyam /vizsga/
9.⁺ Könyvtártan /konzultáció, A csoport/
Vezette: Kertész Pál
11. A szocialista realizmus esztétikai problémái
/konferencia/ Konferenciavezető: Forgács László
15.⁺ Könyvtártan /konzultáció B.csoport/
Vezette: Kertész Pál
18. A 19.század fizikája - a fizika forradalma.
Előadó: dr. Nagy Károly
22. Defoe /Az Országos Béketanács előadása Defoe
születésének 300 éves jubileuma alkalmából/
23.⁺ Dialektikus és történelmi materializmus
/konzultáció/ Konferenciavezető: Tolnai György
25. A magyar népi demokrácia a proletárdiktatura
állama. Konferenciavezető: Dobos Piroska
27.⁺ Dialektikus és történelmi materializmus
/vizsga/ Vezette: Tolnai György
28.⁺ Bibliográfia - Könyv- és könyvtártörténet
/beszámoló/ Vizsgáztatók: Balázs, Tihanyi
29.⁺ Könyvismeret - Katalogizálás /írásbeli vizsga/
Vizsgáztatók: Balázs és Kertész
30.⁺ Könyvtártan /vizsga/
Vezette: Balázs Sándor
Julius 1.⁺ Könyvtártan /vizsga/
Vezette: Balázs Sándor
9. Feladataink a proletárdiktatura erősítésében.
Az állam a kommunista társadalomban. Az állam
elhalása.
Konferenciavezető: Dobos Piroska.

⁺A középfoku könyvtáros-levelező tanfolyam hallgatóinak

AZ IGAZGATÓSÁGI TANÁCS június 30-i ülésén három napirendi pont szerepelt.

Elsőnek Geréb Lászlóné számolt be a könyvtár-tudományi anketéről, ahol Kovács Máté, Lázár Péter és Sebestyén Géza részletesen foglalkozott a könyvtártudomány aktuális kérdéseivel. Jelesül: a könyvtárak szerepéről a társadalmunkban, a könyvtártudományos kutatás irányelveiről, a kutatás területéről, a változó funkciókról, a könyvtárak és más kulturális szervek /könyvkiadás, film, rádió, televízió/ kapcsolatáról, a könyvállományok felülvizsgálatáról, profilproblémákról, könyvtáros-képzésről és nevelésről, a katalógusok használatáról és fejlesztéséről és a könyvtárügyelőtt álló jelentős feladatról, a hosszabb időre, - 15-20 évre - ütemezett könyvtárfejlesztési tervről.

Szász Károly ismertette a plénummal a Művelődésügyi Minisztériumban rendezett tájékoztatón hallottakat: Szekerés Pál, a Könyvtári főosztály vezetőjének a beszámolóját a könyvtárügy második ötéves tervének a Könyvtárosban megjelent és azóta módosított és kiegészített irányelveiről.

A napirend harmadik pontja volt az információ. Révész Ferenc igazgató beszámolt könyvtárunk aktuális eseményeiről; az 1 százalékos igazgatói béralap elosztásáról, a lengyel könyvtárosnők látogatásáról; a Gyermekkönyvtári Híradó tervéről, a kerületi könyvtárak 20.000 példányban készülő címjegyzékéről, a júliusban megnyíló két parkkönyvtárról, az elfekvő könyvek készülő listájáról, egészségügyi helyzetünk felülvizsgálatáról, a Sabin-oltásokról, a könyvállományunk fertőtlenítéséről, a Bratislavába küldött nemzetközi politikai plakátanyagunkról, a berlini városi könyvtár októberi nemzetközi konferenciájáról - erről lapunk más helyén is beszámolunk -, Tolsztoj Leó halálának 50 évfordulójára készülő bibliográfiánk érdekes új vonatkozásairól, az új autónkról és a személyzeti változásokról.

A beszámolókat követő vitán a plénum minden tagja felszólalt.

X

Az Igazgatósági Tanácsról szóló júniusi beszámolónkba értelmet zavaró hiba csuszott, a helyes szöveg a következő: Szókné, Gerőfi, Marót és Pataki különböző szempontok felvetésével vitatták a Központi Baráti Kör létjogosultságát. A javaslat másik részét, a kerületi könyvtárak baráti körének létesítését támogatta Becskiné, Csernákné, Bárány, Erdődyne hozzászólása.

.X . X.

A HÓNAP KÖNYVEI

Louis Aragon: A Nagyhét

Aragon művének elolvasása nem mindennapi élmény. A monumentális alkotás bizonyos történelmi tájékozottságot és emellett nagyfoku elmélyedést kíván. A történelmi tájékozottságot segíti a könyv végén összeállított jegyzetanyag, a kitűnő előszó /Köpeczi Béla munkája/.

A mű nem szabályos regény. Nincs folyamatos cselekménye, nincs igazi főhős, de kevés benne a könnyen követhető párbeszéd is. Mégis izgalmas könyv. Egy hét történetének életrekelte.

1815 virágvasárnapján XVIII. Lajos és udvara a diadalmasan Párizs felé haladó Napoleon elől menekülve elhagyja a fővárost. A regény tulajdonképpeni tárgya ez a fejesztett menekülés. Királyi hercegek és tábornokok, tisztek és egyszerű katonák menetelnek a szünni nem akaró esőben. Közben megismerkedünk a korszak csaknem minden nevesebb szereplőjével. De mégsem az ő alakjuk a legfontosabb. Az író mesterien érezteti, hogy e nagy nevek mögött már megkezdtek történelem formáló munkájukat - igaz, még tétován és csak ösztönösen - a városok és falvak névtelen dolgozói. Husvét vasárnap végződik a hatalmas mű: egy fiatal testőr, a jónevű festő, Géricoult nem követi tovább a királyt, visszafordul, hogy fűkeresse egyik rokonát, aki 1792-ben XVI. Lajos halálára szavazott.

A francia történelem egy darabja perog le előttünk oly hiteles atmoszférateremtő szuggesztivitással, amely csak a legnagyobbaknak sikerült. És mégsem igazi történelmi regény Aragon írása. Az író maga sem nevezi annak. Szerinte a történelem csak alkalom arra, hogy megvilágítsa a jelent, sőt a jövőt is. Az író fölbonthatja az időrendet, de nem öncélú művészi játékból, hanem a mondani való teljesebbé tétele végett. A múlt, jelen és jövő merész asszociációkkal, de mégis a társadalom mozgástörvényeinek logikája alapján fonódik össze, megvilágítva nemcsak egy hétnek az eseményeit, hanem - bátran mondhatjuk - az európai történelem utolsó két évszázada fejlődési tendenciáit is. A regénynek, mint mondtam, nincs igazi cselekvő főhős, mégis az író Géricoult királyi testőr és festő személyében olyan alakot teremtett, akiben mondanivalóját művészileg sűrithette.

Összefoglalva: A Nagyhét nemcsak Aragon írói pályájának jelentős állomása, hanem általában a szocialista realista irodalom kimagasló alkotása.

x

Főlhivjuk könyvtárosaink figyelmét a Nagyvilág 1959 márciusi számában megjelent Jouvenel: A Nagyhét című tanulmányára.

Bikácsi Lászlóné

A jószemű riporter a szovjet tudomány fellegváraiba vezeti el az olvasót. Kibontakozik a megvalósuló kommunizmus tudományos és műszaki "háterszága". Erőmű- és gépigécszerek zugása, parányi műszerek és kutatóeszközök csörrenése, az új tervek, gondolatok és eredmények, amelyek tegnap még az utópiák világába tartoztak, mind a szovjet tudomány és technika, a szovjet társadalom fölényét bizonyítják. Nagyszerűbbnél nagyszerűbb terveket ismerünk meg, kibontakozik az automatizálás, az űrkutatás és még egy sor fiatal tudományág egész műszaki és társadalmi perspektívája.

Az álmok megvalósulnak. A riportok azonban szárazak lennének, ha nem mutatná be a szerző a tervek, nagy gondolatok és tettek megvalósítóit: a szovjet embert, a kommunista tudós alakját. Ahogy megismertet a szerző e tudósgárda néhány tagjával, ahogy feltárja életük, kutató munkájuk intimitásait, indítékait az újra, jobbra való törekvésre, ahogy bebizonyítja, hogy ezeknek az embereknek minden célja a nép, az épülő kommunizmus szolgálata, úgy válik érthetővé még a hitetlenkedők számára is az a hatalmas fejlődés, mely a Szovjetuniót 43 éves fennállása alatt elmaradt országból a világ legnagyobb tudományos nagyhatalmává tette. A kommunizmust építő tudományos vezérkar "lélek-mélységeit" igyekszik feltárni a szerző, a születő kommunizmus szemtanuja.

/Csomor/

X

Palmiro Togliatti: Az olasz kommunista párt

Tudományos igényű, de népszerű, színes nyelven, stílusban megírt összefoglalója az olasz forradalmi munkásmozgalom kialakulása, a kommunista párt keletkezése és harcai történetének. Togliatti személyi varázsa, de rendkívüli műveltsége és nem utolsósorban kiváló írói és szónoki képességei miatt egyike a legnépszerűbb kommunista vezetőknek. Ez a könyve is tetszést fog aratni mindazonoknál a kommunista és nem kommunista olvasóknál, akik a modern Olaszország történetét akarják dióhéjban megismerni. Togliatti nem szorítkozik csupán a párt történetének ismertetésére. Könyvéből képet kapunk az olasz kapitalizmus csődjéről, mely a huszas években következett be, a fasizmus hatalomrajutásáról, rémtetteiről, Gramsci és Matteotti sorsáról, a rablőháborúkról, a náci olasz fasizmus elleni nagyszerű népi felkelésekről, melyek élén az olasz kommunisták állottak, a felszabadulás utáni állapotokról, a Keresztény Demokrata Pártnak a tőkés rendszer fellegvárává alakulásáról, a legujabban kialakult helyzetről.

/Remete/

FILMSZTÁR LETT A MOZGÓKÖNYVTÁR

A felvevőgép kíváncsian belopódzik az élet legkülönbözőbb területeire, kilelei a munkahelyek műhelytitkait, sőt ami még izgalmasabb: bekukucskál a fiatal házások otthonába. A "Két emelet boldogság" c. film ifju párjainak egyik "fele" - könyvtáros. Ez még magában nem is lenne különleges, de az a tény, hogy a könyvtárosnő munkahelyéül az én kis mozgókönyvtáramat választották és két napon keresztül a felvételeket a helyszínen forgatták, jelenti számomra az élményt. Persze, azelőtt is voltak elképzeléseim a filmkészítés technikájáról, de ennyire a közelségébe még sohasem kerültem. Olyas valami ez, mintha egy remek festményt teljesen közletről néznénk, amikor is csak a színpolttok "pacáit" látnánk, legyünk őszinték, csalódottan. Nos, ilyen csalódás-féleség ütött meg engem is a felvételek alatt.

Monumentális az az apparátus, amivel nekiindulnak egy-egy jelenet forgatásához! Lássunk csak egy-két kulissza titkot! A színészek röviddel az indítás előtt kapják meg a szöveget a rendező által "szájba rágva", tehát beleélésről nem nagyon lehet szó, de ahogy ezt mindenki tudja, a felvételek számtalan megismétlése lehetővé teszi a hibák kijavítását. Bár fi' en nem annyira a szavak, mint inkább a mimika a játék, a cselekmény formálása a döntő. Láttam e két nap során "esőcsinálást" óriás zuhanyozókkal a mozgó villamos tetején öntözőkannából, láttam "napcsinálást" reflektorokkal, láttam alvajuszt és parókát, ezt a két örök színházi kelléket, tengeri betegséget kaptam a "műmozgástól" melyet négy daliás anyagmozgató idézett elő a lépcsők ringatásával, hallottam szatyros "műolvasó" nénikének Tolsztoj "Háboru és béké"-jét, mint könnyű olvasmányt ajánlani, s mindezek láttán csak azon tündöttem, miért nem lehet esős felvételeket esőben készíteni? - miért nem csinálták a naps felvételt valódi napsütésben? - miért kellett ringatni a kocsit, mikor az "mozogni" is tud? - miért ragaszkodnak Tolsztoj remekművéhez, mint "könnyű" olvasmányhoz?

Hogy a film, illetve a művészet javára is írjak valamit, Domján Edit művésznő a felvételek közötti pihenőket igen elmélyült olvasással töltötte, előszeretettel karolta fel a Művészet Kiskönyvtára sorozatot, s kikölcsönözte Feuchtwanger: "Balgák bölcseségét".

Befejezésül azt az óhajomat szeretném kifejezni, hogy a légközelebbi könyvtáros ábrázolásánál, próbálják összeegyeztetni a hivatást a magánélettel!

Kolozsvári Gézáne dr.

ÜNNEPÉLYESEN MEGNYITOTTUK AZ ÚJ HELYISÉGBE
KÖLTÖZÖTT 28-AS KERÜLETI KÖNYVTÁRUNKAT

Szép ünnepség keretében került sor július 8-án a 28-as könyvtárunk új helyiségének megnyitására. Mintegy száz hűséges olvasó, a Tanács és a tömegszervezetek képviselőinek jelenlétében Tuba István, a IV. kerületi Tanács Népművelési osztályának vezetője üdvözölte a megjelenteket és mindenek előtt azt a harmincnégy szovjet vendéget, akik Ukrajna Rosztov-kerületéből érkeztek Magyarországra és ez alkalommal látogatták meg a könyvtárat. Horváth Ferenc érdemes művész nagy sikerrel szavalt József Attila Ars poéticáját, majd Ady Endre Levélféle Móricz Zsigmondhoz című versét, végül a szovjet vendégek tiszteletére Majakovszkij Különös kaland című költeményét adta elő. Ezt követően Tyroler Gyula, könyvtárunk igazgató helyettese elmondotta, hogy bár negyedéve működik a könyvtár az új helyiségben, mégis - különböző előkészítő munkálatok folytán - csak most adható át hivatalosan rendeltetésének, szélesebb nyilvánosság számára.

Andrásfi Gyula, a IV. kerületi Tanács Végrehajtó Bizottságának elnöke arról szólott, hogy a most megnyíló intézmény - a párt kultúrpolitikájának valóraváltása - egyik büszkesége a kerületnek. A fővárosban ez a harmadik, mely szabadpolcos-rendszerrel működik. Itt a 36 ezres állományból háromezer kötetet szabadpolcra választhat ki az olvasó; 40 különböző folyóirat áll rendelkezésre. Hangsúlyozta, hogy bár öt és félezer az olvasók száma, ezzel a kerület lehetőségeihez képest korántsem lehetnek elégedettek. Végül köszönetet mondott dr. Szántó Lászlónénak, aki évekig vezette eredményesen a könyvtárat, üdvözölte Gönczi Imrét, az új vezetőt és a gyönyörű, modern, a IV. kerület Bajcsy Zsilinszky ut 8 sz. ház egész első emeletét magába foglaló könyvtárat átadta rendeltetésének.

Az ünnepség végén ismét Horváth Ferenc következett. Petőfi Sándor Levél Arany Jánoshoz című versét szavalt.

V. I.

.

o

17 KÉP A MESÉTŐL A TUDOMÁNYIG

Már régebben hirt adtunk arról, hogy gyermekkönyvtáraink számára képes választólapos katalógust készítünk. A tematikus katalógushoz a képes választólapokat Kass János és Kepes Tamásné grafikusművészekkel terveztettük és a Magyar Hírlető Vállalat gondozásában készítettük el. Az izléses és kedves választólapok végre elkészültek. 17 témakörben jelzik majd a gyermekkönyvtár állományának kiemelkedő csoportjait.

A témakörök az alábbiak:

Képeskönyvek	0-2 Tájékozódjunk a tudományok világában
Meséskönyvek	3 Ifjúsági mozgalom
Állattörténetek	4 Tanuljunk nyelveket
Mondák, régék történelmi regények	5 Buvárkodás a természet birodalmában
Kalandos történetek	6 A technika vívmányai
Gyermekvilág, uttoróélet	7 Művészet, játék, sport
Híres emberek	8. Írókról, könyvekről
Költemények	9 Hazánkról és a nagyvilágról
Kis színház, bábjáték	

A katalógus cédulaanyagát a katalogizáló készítette a K.C. alapján, melyet átnézett, kijavított és rominnal sokszorosított hálózati könyvtárak számára. A nagymennyiségű cédulaanyag /kb.200.000/rendezése 40 könyvtár számára folyamatban van és előreláthatólag szeptemberig valamennyi könyvtár megkapja. A katalógus további gondozása a könyvállomány gyarapításával párhuzamosan természetesen a könyvtárak feladata.

Bár csaknem valamennyi könyvtárunkban volt eddig is a gyermekkönyvállományt feltáró cédulakatalógus, mégis mindegyikük teljes betürendes és tematikus képes választólapos katalógust kap, ugyanis a régi cédulaanyag nagyrésze hiányos és nem megfelelő.

Reméljük, a központilag készített gyermekkönyvtári katalógussal megkönnyítjük gyermekkönyvtári dolgozóink munkáját, gyermekolvasóink könyvtári nevelését és segítséget adunk mind az olvasószolgálati munkához, mind a könyvállomány rendezéséhez.

B.



Kerületi könyvtárosaink segítségével, az elfekvő könyvek jegyzékét állítja össze a Propaganda osztály. Ennek alapján a legsikerültebb művek annotációs-albumát szeptemberben kiadjuk.

HIREK A KERÜLETEKBŐL

Az iskolák és a könyvtár együttműködésének szép példája volt az a nagyszabású kerületi "olvasómozgalmi verseny", melyet a XVIII. kerületi Tanács VB. Oktatási Osztálya rendezett.

1434 általános iskolai tanuló és 219 középiskolás vett részt a versenyen és eredményeik elérésére - a tartalmas olvasónaplókra, olvasmányaik elmélyítésére - a kerületi iskolákon kívül büszke lehet a 24.sz. Szabó Ervin Könyvtár gyermekkönyvtára is.

A beszámoló külön kiemelte a Szabó Ervin Könyvtár gyermekrészlegének munkáját, mely az olvasmányanyagok szolgáltatásán kívül lehetővé tette a gyermekeknek írókkal való megismerkedését. "A Szabó Ervin Könyvtár gyermekkönyvtárának rendezésében találkoztak ebben az iskolai évben a gyermekek Tatay Sándor, Németh Imre, Ignác Rózsa, Kőszegi Imre, Nagy Zsuzsa, Botond-Bolics György és Dékány András ifjúsági írókkal, Igen érdekes és hasznos beszélgetést folytattak velük az írói alkotás módszereiről és műveikről." - írja a beszámoló.

1960. június 15-én a Rózsa Ferenc Művelődési Házban ünnepély keretében adták át a jutalmakat a legjobban kitűnt iskoláknak és tanulóknak. Az előcsarnokban a 24.sz. Szabó Ervin Könyvtár könyvkiállítást készített és a jutalmak kiosztásában résztvett Andrásyné gyermekkönyvtári dolgozónk is.

B.

X

ÖT EGÉSZ EGY TIZED SZÁZALÉK...

Amikor a Könyvtári Híradó májusi számában végigböngésztük a hálózatunk 1959. évi természettudományos könyvforgalmáról közzétett statisztikai táblázatot, bizonyosfajta meglepődéssel vettük tudomásul azt a számunkra örömteli tény, hogy a felnőtt részlegünk összforgalmának 5.1 százalékát kitevő természettudományos könyvkölcsönzéssel az első helyre ugrottunk. Elsősorban azon csodálkoztunk, hogy nálunk sokkal kedvezőbb elhelyezésű, tradicionális multu, könyvanyaguk összetételében hasonlíthatatlanul gazdagabb belső-kerületi könyvtárakat hagytunk magunk mögött, hiszen tudvalevően peremkerületben, rendkívül szétszórt településű, lakosainak alapműveltségében szélsőségesen

És mindezt tudatosan, folyamatos, naponként ismétlődő könyvajánlással végeztük, ám mindenféle kényszer vagy pláne "rátukmálás" nélkül. Amikor határozott elutasításra találtunk, komoly vagy tréfás szóval engedünk, hogy alkalom adtán - a legközelebbi kölcsönzéskor - taktikusabban visszatérjünk a témára. Könyvtáros-kollektívánk tudta és tudja, hogy ezzel a szívós, de sohasem erőszakos agitációval egy új világkép, egy megváltozó életérzés kialakításán fáradozik fővárosunk szegélyén, ezen a valóban nem "könnyű" terepen, ahol egy másfajta szemlélet még mélyen, de nem kimozdithatatlanul hat sokak tudatában. Felvilágosító munkánk nyomán, a kölcsönzőpult mögül, olvasóink megbecsülésének annyi jelét látjuk felénk sugározni, hogy az nem ritkán szinte megindító és mindig inspiráló...

Mi segíthetné még hatékonyabban természettudományos irodalmat propagáló munkánkat? - tesszük fel többször magunk között a kérdést. Summázva talán így felelhetnénk rá: 1. Elsősorban kiadóink gondosabb és sokrétűbb tevékenysége. Biológiából, állat és növénytanból többféle, népszerű fogalmazású, de igényes kiállítású, foto-mellékletekben dúsuló könyveket kellene sürgősen megjelentetniük. "Az emberi test" olcsóbb, egykötetes, szemléltetőbb képanyagu kiadására is gondolhatnának, és és felvetődik a pár éve oly kedvelt, csak utóbb ellaposodott Természettudományos Kiskönyvtár nivósabb felújításának lehetősége. 2. Intenzívebb tapasztalatszerével, több röplapbibliográfiával, válogató-dobozok "bevetésével" /a közeljövőben kísérletezünk vele/, sajtónk, rádiónk és televízió-szolgálatunk sokkal tervszerűbb és leleményesebb természettudományos propagandájával - úgy hisszük - még biztatóbb eredményeket érhetnénk el.

Addig pedig: az 5.1 százalék kötelez.

Tóth László
36.sz.könyvtár

.o.o.o.

MÓD PÉTER, könyvtárunk volt igazgatója, az ENSz-nél megbízott nagykövetünk pártszervezetünk meghívására jul. 12-én, kedden, klubdelutánunkon beszámolt amerikai tapasztalatairól és a legaktuálisabb külpolitikai eseményekről, majd a felvetett kérdésekre válaszolva hosszasan elbeszélgetett nagy számban összegyűlt dolgozóinkkal.

x

A pártvezetőség köszönetet mond Győri Lajosné, Nagy Tamásné, Tichler Áné és Kovács Mihály elvtársaknak a klubnap sikere érdekében kifejtett fáradozásukért.

x

11
differenciált, sőt nemzetiségi foltokkal tarkított városszélen dolgozunk.

Mielőtt választ próbálnék adni arra, hogyan értük el ezt az eredményt, egészen vázlatosan hadd "elemezzem" ebben a vonatkozásban állományunkat. 20.559 kötetes összállományunkból 492 kötet tartozik ide, éspedig 64 kötet 500-as, 46 kötet 510-es, 52 kötet 520-as, 59 kötet 530-as, 41 kötet 540-es, és ke- reken 40 kötet 550-es jelzetű; 58 kötetes biológiai és 47 kötetes növénytani anyagunk egészíti ki ezt a szakot, a többi megoszlik. A felszabadulás előtti kiadványok közül a Természettudományi Társulat néhány leíró jellegű monográfiája ugyancsak megtalálható gyűjteményünkben, - több könyvünket, így elsősorban az Élet és Tudomány kalendáriumait rendszeresen köttetnünk kell, annyira "szétolvassák" ezeket. Az Ember és Világ, valamint a Studium-könyvek e szakba tartozó sorozata teljesnek mondható, kivéve Heisenberg idealista felfo- gásu füzetét.

9220 kötetet forgalmaztunk az elmúlt év- ben az ismeretterjesztő irodalomból és ebből 2128 kö- tetet a természettudományos irodalomból. Nyomatékosan meg kell jegyezmem, hogy az Univerzum-füzetek forgal- mát is statisztikáztuk, nemcsak azért, mert a sorozat nyitó-füzete /88 nap alatt a Föld körül/ 500-as szak- jelzetet kapott s a későbbi 080-as megjelölés - véle- ményünk szerint teljesen formális, hanem sokkal inkább azért, mivel az egész sorozat cikk-anyaga és kiadói programja nyilvánvalóan a materialista természetfel- fogás széleskörű népszerűsítését célozza.* E füzetek- ből eleinte 4, később 6 példányt rendeltünk. /Tudomá- sunk szerint egyébként más könyvtárak is hasonlóképpen jártak el, és nem hagyták e füzetek forgalmát elsikkad- ni a jellegtelen "egyéb" statisztikai rovatban./

"Szputnyik-járások" idején mindig felszö- kött az 520-asok olvasottsága, de egész éven át állandó- an forgatták olvasóink - háztartásbeliektől maturandu- sokig - Jávorka-Csapody: Erdő-mező virágai-t, Giovanni- ni-Szathmáry-Buchman: Gyógynövényeink-jét, Öveges pro- fesszor írásait, és igen sok olvasója akadt geológiai meg élettani könyveinknek. A kerületben működő Egyesült Vegyiművek munkásai közül jónéhányan vitték ki 540-es könyveinket és bizony még a gyár egyik éjjeliőre is él- vezettel olvasta el a "Bölcsék kövé-"t. A pubertás, majd a felnőtt-kor számos problémájára kaptak eligazi- tó választ kölcsönzőink a Medicina kiskönyvtára-soro- zatból, Haraszti, Hirschler és Kahn műveiből. A szom- szédos Fürst Sándor Gimnázium szakkörének tagjai között kézről-kézre járt Növényhatározónk.

* A közelmúltban az ismeretterjesztő irodalom használá- táról az OSzK KMK Módszertani Osztálya által készített jelentés is megállapítja, hogy az "Univerzum könyvek- ben foglalt anyag jórészt természettudományos jellegű". Javasoljuk, hogy ezentul minden könyvtárban olvasószol- gálati statisztika szempontjából természettudományos i- rodalomnak tekintsék az Univerzum köteteit. /Szerk./

A 2. sz. kerületi könyvtár életéből

Kulturforradalmunk egyik vívmánya az is, hogy könyvtáraink a könyvolvasás terén soha nem tapasztalt eredményeket értek el. Ha csak azt említjük meg, hogy könyvtárunkban az elmúlt hónapban 25 ezer kötet könyvet kölcsönöztünk ki, ez a szám már önmagáért is beszél. Olvasóink könyvkérelmét vizsgálva, meg kell azonban állapítanunk, hogy e téren még sok a tennivaló. Az olvasók nagy többsége csak szórakozást keres a könyvekben és még mindig kevés az olyan olvasó, aki a könyvek nevelő és tanító hatását tekinti főszempontnak. Az olvasókat lehet, sőt kell is irányítani olvasmányaik kiválasztásánál. Könyvtárunkban egy könyvtáros állandóan csak az olvasókkal foglalkozik, sőt annak a könyvtárosnak is, aki a visszahozott könyveket a polcokra rakja, alkalma van az olvasók minden irányu kérdésére válaszolni. Így tudtuk elérni, hogy a szabadpolc-rendszer mellett is olvasóink állandóan igénylik a könyvtárosok segítségét, sőt e segítőkészséget olyan olvasók is igénybeveszik, akik azelőtt maguk választották ki könyveiket.

Központunk módszertani osztálya az olvasószolgálati munka színvonalának emelése érdekében utasította a kerületi könyvtárakat, hogy fokozottabb mértékben foglalkozzanak az ipari tanulókkal és a munkás fiatalokkal. A fiatal olvasók műveltségének emelése egyébként is fontos feladata könyvtárunknak és így könyvtárunk dolgozói örömmel vették a módszertani osztály ilyen irányu felhívását. Körülbelül négy hétig 80 ipari tanulónak és munkás fiatalnak segítettük, illetve irányítottuk olvasásukat és erről feljegyzéseket is készítettünk. E feljegyzések sok érdekes adatot tartalmaznak. Fiataljaink elsősorban az u.n. érdekes és kalandos könyvek iránt mutatnak érdeklődést. A megfigyelt ipari tanulók közül legalább 30, izgalmas könyveket kért. Természetesen ilyen irányu kéréseknek is helyt adtunk, de Dumas: Három testőre mellett még Fjodorov: Dovator tábornok c. könyvét és Jan: Tatárjárás-át is odaadtuk az ifju olvasónak. Volt olyan 15 éves olvasó, aki Bölsche: Szerelem az élők világában c. könyvét akarta elvinni. Kárpótlásul Körössényi: Zöld mezőben árva holló és Illés Béla: Vigszinházi csata c. könyveket kapta meg.

Örömmel állapítottuk meg a feljegyzéseinkből, hogy szép számmal vannak olyan fiatalok is, akiket nemcsak a kalandos, izgalmas regények érdeklík, hanem komolyabb művek iránt mutatnak érdeklődést. Pl. egy 16 éves leány tanuló a világirodalom klasszikus műveivel akar fokozatosan megismerkedni. Egy másik megfigyelt olvasónk bányász, vidéken dolgozik, de ennek ellenére is rendszeres olvasója könyvtárunknak. Csak mai tárgyú könyveket olvas, a könyvtárosra bízva a könyvek kiválasztását. /Legutóbb Berkesi két könyvét, Mesterházi trilógiáját és Ehrenburg: A kommunár pipája c. műveket vitte el./

A további megfigyelések azt bizonyítják, hogy az az olvasó, akinek a könyvtáros nyújtott segítséget könyvei kiválasztásánál, továbbra is bizalommal fordul hozzá és tanácsait, javaslatait mindenkor meghallgatja. A fentiekből következik, hogy az olvasók ilyen irányu megfigyelése hasznos és mindenkor eredménnyel jár.

Ahhoz azonban, hogy a könyvtáros nevelő és irányító munkát tudjon kifejteni, nem elég csupán a könyvek ismerete, a könyvek iránti szeretet. A könyvtárosnak szeretnie kell azokat, akikkel nap-nap után foglalkozik, - az olvasókat, - az embereket.

Vági Lajosné

o. o. o

A 32-ES JELENTI...

Hazánk felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából nagyszabásu olvasóértekezletet tartottunk a sashalmi Szabadság kulturotthonban.

A könyvtár munkájáról való beszámolót nagy érdeklődés kísérte a kerület minden részéből egybegyűlt nagyszámu olvasó részéről. /Kb. 300-an voltak jelen./ Sok hozzászólás hangzott el. Munkafelajánlások, életrevaló ötletek születtek a közvetlen hangu megbeszélésen. Az aktívák jutalmainak kiosztása után vidám irodalmi est szórakoztatta a megjelenteket.

Április 4. tiszteletére ifjusági fejtörő is volt Sashalmon. A megjelent ifju olvasók /kb. 60 fő/ jól szórakoztak és nagy könyvismeretről tettek bizonyosságot. Az értékes könyv és egyéb jutalmak nagy örömet szereztek a helyes válaszokat adó ifju olvasóknak.

Április 5-én volt a rákosszentmihályi Béla utcai iskola és a kerületi Szabó Ervin Könyvtár irodalmi körének második estje a rákosszentmihályi könyvtár olvasótermében. Előadó Jancsó Adrienne volt. Az előadott balladák nagy hatást tettek a több mint 35 főből álló hallgatóságra. A művésznő elemző magyarázata is felkeltette a figyelmet.

Május 10-én Rákosszentmihályon, 20-án pedig Sashalmon tartottunk ifjusági fejtörőt a Gyermeknap megünneplésére, mindkét esetben Arva György dr. tanár vezetésével. Itt is, ott is több mint 50 ifju olvasó jelent meg. Élénken pattogtak a kérdések, feleletek. A felnőtt érdeklődők is jól szórakoztak. A fiatalok, különösen a jó eredményt elért és jutalmazásban részesültek, elégedetten távoztak és kívánságukat fejezték ki, hogy máskor is tartsunk ilyen fejtörőt.

Május 20-án Rákosszentmihályon az irodalmi kör harmadik estjén Palotai Erzsi művésznő prózai művek előadásával gyönyörködtette a megjelent 65 főnyi hallgatóságot. Közvetlen modorával, személyes előadói élményeinek elmondásával felejthetetlenül szép perceket szerzett mind a kör tagjainak, mind a megjelent pedagógusoknak és vendégeknek.

Ugyancsak május hóban volt a cinkotai kulturházban egy nagyon eredményes ifjusági irodalmi előadás, melyen 150-en jelentek meg. Május végén a cinkotai gimnáziumban szovjet műsoros délutánt tartottunk, ami a meghívott szovjet vendégek és a magyar közönség nagy tetszésével találkozott.

Mátyásföldön az Ikarus kulturotthonban tartott a kerületi Szabó Ervin Könyvtár és az Ikarus könyvtára együttesen "Vallás és etika" címmel ismeretterjesztő előadást. A több mint 150 résztvevő nagy érdeklődéssel hallgatta az előadó fejtegetéseit és a mindenkit lekötő téma élénk vita kialakulására vezetett.

Az ünnepi könyvhéten volt a rákosszentmihályi iskolák szavalóversenyének döntője a rákosszentmihályi könyvállomáson. A tanárokból álló zsűri egyik tagja, vendégként Palotai Erzsi művésznő volt, aki a végeredmény kihirdetésekor minden szavalót külön megbírált, majd néhány szép költemény előadásával tette emlékezetesebbé az ünnepi alkalmat. A szavaló-versenyen megjelent a Szabó Ervin Könyvtár központja részéről instruktorunk, Kondor elvtársnő is.

Junius 7-én volt Rákosszentmihályon egy tréfa ifjusági fejtörő, melyet a könyvtár ifju aktivája, a most érettségiző Horváth Péter vezetett. Horváth Péter önállóan állította össze az irodalom és történelem tárgyköréből választott kérdéseket, tekintettel az általános iskolai tananyagra. A pontozást szintén fiatalokból álló zsűri végezte. Általában jó ismeretekről tettek a megjelentek /kb. 60 fő/ bizonyosságot, jól szórakoztak és nagyon örültek a könyvtár szép jutalmainak, könyveknek, okleveleknek. A fejtörő előtt diavetítés volt.

Jun. 15-én Réti Ervin - a párizsi csucsértekezleten résztvevő ujságíró küldöttség tagja - élménybeszámolót tartott igen nagy érdeklődés mellett. A beszámoló színhelye az Ikarus kulturotthon volt.

32.sz.könyvtár
munkaközössége.



TAPASZTALATCSERÉN A 41-ES KÖNYVTÁRBAN

A tapasztalatcsere mozgalom újra fellendítésére történtek már kísérletek elsősorban vidéken, mint erről értesülhettünk a "Könyvtáros" 1959 májusi számában Szabó Margit siklósi járási könyvtáros beszámolójából. A könyvtár kétéves terve is foglalkozik ezzel a kérdéssel. Ennek folyamatos megvalósítására, egyik lépésként a módszertani osztály lehetővé tette számomra, hogy egyhetes tapasztalatcsere látogatáson vegyek részt a 41-es kerületi könyvtárban.

Várakozással és kíváncsian készültem a tapasztalatcserere és várakozásom nem okozott csalódást, mert amit láttam és tanultam, már is alkalmazzuk könyvtárunkban. Első jó benyomásom a könyvtárról a példás rend és tisztaság volt. Szép és ügyes dekorációk fogadják a belépőt, melyet a könyvtárosok mindig saját ötlet alapján egyénileg állítanak elő. Dekorációkhoz felhasználják a "Szovjet Kultura" színes műmellékleteit, könyvek borítólapjait is. Az új ifjúsági könyveket még kölcsönzés előtt bekötik. A borítólapokat, külön a felnőt, külön az ifjúsági könyveket, egy erre készített rekeszes dobozban ABC sorrendbe sorolják és mikor a könyv kirakatra, vagy kiállításra kerülne, csak akkor teszik rá a borítólapokat. Így a borítólapok sokáig épen maradnak és a könyvek is mindig új köntösben kerülnek kiállításra. Ötletes és jó dolognak tartom a "Könyvtáros"-ban közzétett könyvismertetések feldolgozását, ami a következőképpen történik: Egy regiszteres füzetben ABC sorrendben tüntetik fel a szerzőket. A szerző és műve után felírják a "Könyvtáros"-nak azt a számát, amelyben a könyvismertetés megjelent. Hasznosnak tartottam még, hogy a fontosabb statisztikai adatokat évről-évre feljegyzik egy táblázatra, így egy pillantással ellenőrizhető az évi könyvgyarapodás, olvasók száma, kölcsönzött kötetek száma, stb. A késedelmi díjak kiszámításának megkönnyítésére egy táblázat szolgál, mely a 11. késedelmi naptól a 60. napig tünteti fel az 1,2,3,4,5 kötet könyvért járó késedelmi díjat. Az olvasószolgálati munkát a könyvtár valamennyi dolgozója igen lelkiismeretesen végzi s rövid tapasztalatom alapján elmondhatom, hogy az olvasók meglegedetten távoztak.

Az itt felsorolt néhány "könyvtárosi fogást" lehetséges, hogy már alkalmazták egyes kerületi könyvtárakban, s ha nem, úgy ne féljenek a könyvtárvezetők az újítástól.

Befejezésül még csak annyit, hogy lendítsük fel újra ezt a már /könyvtári területen/ feledésbe merült mozgalmat s egymás segítségével és ötleteivel végezzük minél jobban könyvtárosi munkánkat.

Bakó Jánosné

UTAZÁS AZ "ÁPRILIS 4" GŐZÖSÖN

A gyermekkönyvtár hirdetőoszlopán megjelent a plakát, melyen a Könyvbarátok a könyvvédelemben élenjáró olvasókat utazásra viszik, hazánk felszabadulásának 15 éves évfordulója alkalmából. Hajójegyek a könyvtárban és a helyszínen kaphatók.

Gyermekeink számára igen sok mondanivalónk van. Nem könnyű megtalálni a közlés formáját, mely a gyermeklélek mélyére hatol. A közléshez alkalom és forma kell. A formát és módszert a ll.az. könyvtár gyakorlatából vettük és alakítottuk a saját lehetőségeinkhez, adottságainkhoz. Az alkalom Apr. 4.felszabadulásunk ünnepe. Milyen sokat kell ez ünnep jelentőségéről beszélnünk, hiszen gyermekeink csak elbeszélésből ismerik a történelmet. Ez a gondolat vezérelt, hogy elmenjünk abba az országba; ahhoz a néphez, amelynek köszönhetjük szabadságunkat.

Képzeletbeli utazást rendeztünk hajóval a Dunán, Budapesttől-Fekete-tengerig és repülőgéppel Moszkvába, Leningrádba.

Az utazás lázba hozta a gyerekeket! Otthon úgy meséltek róla, mintha igazi utról lenne szó. Egy délelőtti kölcsönzésre Péter helyett édesanyja jött el, hogy megérdeklődjön mikor és honnan indul a hajó és kísérel-e velük, mert kislánya még nem volt egyedül ilyen hosszú úton.

Az utazás ideje alatt könyv és képműkiállításon mutatattuk be az országokat, városokat, melyek mellett hajónkkal elhaladtunk. A hajó indulásra várakozók megtekinthették a kikötőben rendezett kiállítást: "Mit adott a 15 év a gyermekeknek?"

Utvonalunk Budapest-Sztálinváros-Mohács, az al-dunai szakasz, Románia, Fekete-tenger, Moszkva és Leningrád. A hajóúton a gyerekek szeretett földrajzszakos tanárnője, Mária néni vezetett. Moszkvában, Leningrádban Fehér Imre kalauzolt: érdekesen, színesen, gyermekutasaink kíváncsiságának megfelelően.

X

Indulás előtt az "Április 4" gőzösön.

A Duna vize méltóságteljesen folydogál könyvtárunk kis szobájában. A hullámokon türelmetlenül vár indulásra a zsinegekkel parthoz erősített, fehér kartonból készült zászlódíszbe öltözött gőzösünk. A kikötőben még sok-sok hajó és gyermeksereg vár beszállásra. A hajó mélyéből felhallatszik a gépek kattogása /a könyvtár kefélgépének bugása/. A hajó személyzete elfoglalta helyét. Mindenkin sötétkék tengerész egyenruha, tisztségüknek megfelelő dekoráció a vállukon. Tisztek jelentik a kapi-

tánynak, hogy a hajó indulásra készen áll. A kormányos elfoglalta helyét külön fülkéjében a kormánykerék mellett. A rádiósok felkészültek. Megszólal a hajó kürtje. Felharsan a fedélzetmester harsány hangja: Beszállás! Utasok a fedélzetre! Idegenek hagyják el a hajót! Kész! Hidat be! Indulás!

Őzöcsünk elindult hosszú utjára vidáman éneklő uttörőkkel. Milyen volt az út? Lapozzunk bele a "Hajónapló"-ba.

A hajó neve: Április 4

A hajó fajtája: Folyam teggerjáró

A hajó tulajdonosa: "A Könyvbarátok klubjának XIX. ker. alakulata".

Kapitány: Makkai Vilmos és Horváth György

Első tiszt: Iványi Ferenc

1960. ápr. 21.

Hajónk elindult. Mária néni ígéretéhez hiven mindenről mesél, amit csak láthatunk a fedélzetről. Most fővárosunkról mesél. Visszaemlékezik 1945-re a lerombolt Budapestre. A felszabadítás véres harcaira. Az újjáépítés nehézségeire. Olyan jó most látni a szép hidakat, épületeket, a lüktető életet.

Mig Csepel-szigethez érünk. levetítjük a "Budapesti képek" c. diafilmet. Sztálinváros mellett haladunk el. Itt már sokan voltak közülünk. Mohácsnál kikötöttünk. Utunkat holnap folytatjuk.

1960. május 10.

Hajónk vidám harmonika-szó mellett fut ki Mohács kikötőjéből. Közeledünk a Román Népköztársaság felé. Erős zúgás üti meg fülünket. A Dráva hömpölygő hullámai vegyülnek a Duna habjai közé. Táviratot küldünk haza szüleinknek. Krizsa Judit nagyon jól érzi magát. Szöszi üzeni, hogy egyhamar ne várják haza, mert a hajón nagyon jó. A vízhez olyan közel volt az erdő, hogy még őzikét is láttott. Megnéztük a "Tengerész leszek" c. filmet.

1960. május 24.

"Fekete tenger, óriás fekete mén..." még fülünkbe cseng Vasvári István: Fekete tenger c. versének kezdő sora. Igen, itt vagyunk a tenger partján. Hatalmas víztömeg. Különösen nekünk, szárazföldi gyerekeknek. Sétát teszünk a part mentén... A Krim félszigeten mindig meleg van és napfény az emberek szívében is. Lenin határozataként 1920 óta a Krim összes üdülőt a dolgozóknak adták át. Egymást érik az üdülők, szanatóriumok. Jalta mellett van a szovjet uttörők köztársasága, Artyek... Kirándulást teszünk a Kaukázus erdeibe. Bucsuzunk a tengertől. Még utoljára megfürdünk a "Zöldfok" strandon. Dia-filmen még egyszer megnéztük a tengerpartot és boldogan várjuk a holnapot, mikor repülőgépre szállunk Moszkva felé.

1960. május 26.

Moszkva! Gyönyörű nagy város. Fehér Imre vezet minket a

batalmas épületek között, a sok új épület mellett még romos házakat is látni. Hosszu sor állt a Kreml előtt, alig vártuk, hogy mi is bejussunk. Láttuk Lenint és Sztálint. Felejthetetlen élmény volt. A Vörös téren a lobogó vörös zászló előtt némán álltunk mindannyian. Jó érzés volt, hogy mi rajtuk is vörös nyakkendő volt. Reggel érkezünk Leningrádba. Ez talán még szebb, mint Moszkva.

Utunk véget ért. Élményben és tudásban meg gazdagodva indulunk haza. Kérvényt irtunk a Mahart-hoz, hogy ha megérkezünk, megnézhesünk egy "igazi" tengerjáró hajót. Most ugyan csak képzeletben utaztunk, de ha felnövünk, a valóságban is megtehetjük. Igen, ezt is annak köszönhetjük, hogy felazabadultunk. Ezért pirosbetűs ünnepe Április 4.

Láttuk a Badacsony tengerjárót!

1960. június 11.

A könyvtárban nagy a zsivaj. Huszonhét gyerek indul Ili néni vezetésével a Csepeli Nemzeti és Szabadkikötőbe. Margit néni is velünk jött a wekerlei könyvtár néhány gyermekolvasójával. Végre elérkeztünk a vizen himbálózó karcu hajóhoz. Az első tiszt szeretettel fogadott bennünket. Majd a másodtiszt kalauzolásával "körül néztünk" a hajón. Csodálatos érzés egy "igazi" tengerjárón lenni. Először a fedélzetet néztük meg. A lánckamrát, a több mászás horgonyokat, a raktárt. Ez az 1300 tonnás hajó alumíniumszulfátot és híradástechnikai gépeket visz kelet felé. Szívesen elkísérjük mi is. Ha itthon maradunk, vizsgáznunk kell - gondoltuk magunkban, de szólni nem mertünk. A kormányfülkében kíváncsian körbefogtuk vezetőket. Mindenki fordított egyet a kormánykeréken. Sok műszert láttunk, korszerű technikai berendezéseket. A térképész-szobában vezetőnk megmutatta, hogyan tájékozódunk a tengeren térkép segítségével. Tengerész nyelven "betá-jolta" magát. Zászlós tisztünk megjegyezte, hogy tengerész lenne, csak ne kellene olyan sokat tanulni, no meg a matematikát sem szereti, a sinus-cosinusokat pláne. A rádió-szobában két távirásunk kíváncsiskodott. A gépházban akkora volt a zakatolás, hogy nem hallottuk saját hangunkat sem. Szegény társaim többen bevették fejüket az alacsony mennyezetbe. Megnéztük a hajónaplót és benne a Badacsony személyi adatait. Első utjáról érkezett meg és jövő héten indul újból. Megbeszéltük, hogy köszönetképpen a kedves fogadtatásért egy táviratot küldünk, melyben szerencsés utat kívánunk. Számunkra nagyon érdekes volt a kirándulás.

Gyermekeinket nagyon foglalkoztatta a képzeletbeli utazás. Elkészítették az "Április 4" gőzös modelljét, amit könyvtárunk vitrinjében helyeztünk el. "Utazásunk" minden mozzanatát a piros kötésű "Hajónapló" őrzi.

A Kispesti Könyvtár
Munkaközössége.

SZEMÉLYI HIREK

Dr. Szántó Lászlóné egyéves fizetés nélküli szabadságot kért, helyére a 28.sz. könyvtár vezetőjének Gönczi Imrét nevezték ki. A 26.sz. ker. könyvtár vezetésével Szecsődi Jánosnét bízták meg.

x

Martinac Dezső más munkaterületre távozott.

x

Ligeti Lajos kartársunk május 31-én nyugdíjba ment. Husz évet öltött könyvtárunkban, hosszú, szikár alakja szinte hozzátartozott raktárunkhoz, amelynek kitűnő ismerője és gondozója volt. Évek óta betegeskedett, a korhatárt is átlépte. Jól fog esni a pihenés Ligeti kartársunknak, amelyhez mi jobb egészséget kívánunk.

x

HATVAN SZÁL ÉGŐ GYERTYÁVAL, egy nagy tortával, megfelelő italokkal és "ünnepi" rigmusokkal köszöntötte a Bibliográfiai osztály vezetőjét, Tiszay Andort 60. születésnapján. Éljen!

x

Szakmáry Istvánné és pici kislánya meggyógyult és az ifju mama ismét elfoglalta régi munkahelyét a katalógizálóban.

Zubonyay István, a Gazdasági osztály munkatársa is meggyógyult és visszatért körünkbe.

Rozgonyi Györgyné szintén kórházban volt, már ő is egészséges és dolgozik.

Valamennyiüknek további jó egészséget kívánunk!

x

Zsolnai Tiborné édesanyja és Pintér Richárdné édesapja elhunyt. Fogadják részvétünket.

x

SCHWERTNER GÁBORT és HORVÁTH ISTVÁNNÉT ünnepeltük jul. 9-én reggel olvasótermünkben: 25 éve dolgoznak a könyvtárban! Jubilánsainkat - akikről külön írunk - Tyroler Gyula h. igazgatónk üdvözölte és átadta a könyvtár ajándékát; egy-egy havi fizetést.

Jutalmat kaptak a "hároméves" Könyvtári Hiradó legszorgalmasabb munkatársai és szerkesztői: Dobos Piroska, Marót Miklós, Remete László, Tolnai György és Krudy Gyula és a II. évnegyedben jó munkát végzett kerületi és központi dolgozók.

x

25 éves jubileumát ünnepeljük H o r v á t h Istvánnénak, a 3-as könyvtár dolgozójának, a mindnyájunk által jólismert, kedves Ilonkának. A könyvtárban eltöltött negyedszázados munkája, hivatásszeretete, olyan munkáséletnek a dokumentumai, amelyről csak a legnagyobb elismeréssel emlékezhetünk meg.

Az olvasók több generációját szolgálta és szolgálja mély humanizmussal, helytállással. A könyvtári munka minden területét szívügyének tekinti, a 3-as könyvtár példás rendje és tisztasága magánviseli Ilonka gondos kezényomát. Kedves egyénisége, emberszeretete, könyvismere- te számos művelődni akaró embert segített a kultura utján, sok-sok gyermek és felnőtt olvasó figyelmét fordította a könyv és az irodalom szeretetére.

Külön kell megemlékeznünk szerénységéről, odaadó szorgalmáról, áldozatkészségéről, amely példaként állhat fiatal munkatársaink előtt. Életének ezen a gazdag, jelentős állomásán szeretettel köszöntjük Ilonkát és kívánunk további munkájához erőt, egészséget, s még számtalan eredményekben gazdag esztendőt. Életét pedig tovább kíséri mindnyájunk szeretete és megbecsülése.

Babindák Sándorné

x

A napokban volt SCHWERTNER Gábornak, a központi kölcsönző dolgozójának 25 éves jubileumi ünnepe. Kevés embert ünnepelnek oly szívből, egységesen és őszinte szeretettel, mint a mi Gáborunkat. De hogy is lehetne nem szeretni ezt a kedves jó embert, a maga csöndes derűjével, rendithetetlen nyugalmaival. Huszonöt éve dolgozik a Könyvtárnál, s nem hiszem, hogy ez idő alatt csak egyszer is "kiborult" volna; én magam 15 éve dolgozom vele együtt, de soha hangos szót nem hallottam tőle. Ő, mi könnyen fölcsat- tanó, dühöngő, ordító többiek, mennyire csodáljuk ezt a ritka tulajdonságát!

Munkáját is, mint egész lényét, ez a nyugodt egyenletesség jellemzi. Megbízható és pontos ez a munka - és milyen csöndben történik! Nincs önreklám és propaganda,

sem nyílt, sem burkolt formában, mert Schwertner Gábor valódi szerény: természetesen érzi, hogy dolgozik és hogyan jól dolgozik - nem akar tündökölni, csillogni, nem tart igényt dicséretre és nem szereti ha ünneplik. Ezeket a sorokat tán megbocsájtja nekem is, a Könyvtári Híradónak is, ha megígérjük, hogy jók leszünk és nem irunk róla - a legközelebbi alkalomig.

Addig is kívánunk jó munkát és a jó munkához jó egészséget!

M.I.

x

Könyvtárunk vezetősége, a pártszervezet, a szakszervezet, az osztályvezetők és kerületi könyvtárvezetők bevonásával együttesen döntött az 1960 évi egyzázalékos igazgatósági béralap felhasználásáról.

Elsősorban a tavalyi bérkorrekcióból kimaradt dolgozók, - raktárkezelők, takarítónők - részesültek a béralapból és sor került néhány munkatársunk fizetésének kis mértékbeni emelésére - jó munkájuk elismeréseképpen.

A bérrendezés ellen panasz nem érkezett.

.-.-

A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁGBAN október 23-30. között könyvhetet rendeznek. Ennek keretében a Berlieni Városi Könyvtárban konferencián vitatják meg, hogyan segíthetik a tudományos, közművelődési és népkönyvtárak a szocialista ipari üzemek és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek munkáját. A Berlieni Városi Könyvtár - mint egyetlen magyar résztvevőt - könyvtárunk egyik dolgozóját hívta meg a konferenciára, hogy ott a magyar tapasztalatokról beszámoljon.

Könyvtárunk vezetősége Dobos Piroskára bízta ezt a megtisztelő feladatot.

x

ROMÁN KIÁLLÍTÁSUNKRÓL

A helyreállított, frissen aranyozott "Budapesti Gyűjtemény" nagytermében helyeztük el a szocializmust építő román nép életét és eredményeit bemutató fotó és könyvkiállításunkat, amelyet a Román Népköztársaság budapesti nagykövetségével együtt rendeztünk. 22 széken dekorált szöveges tablón - Sárdy Károly izléses és

gondos munkája - és 7 tárlóban elhelyezett könyvanyag-
gal dokumentáltuk Románia gazdasági és kulturéletét, i-
rodalmát, a román és magyar nép történelmi és kulturá-
lis kapcsolatait, ismerős és ismeretlen szépséges tája-
it.

A kiállítást jun.18-án nyitotta meg Szaka-
sits Árpád, a megnyitón részt vettek a diplomáciai tes-
tületek képviselői és helyszíni közvetítést adott róla
a rádió.

A kiállítás július 5-ig volt nyitva köz-
pontunkban és már is megkezdte vándorutját.

.ö.

VALLOMÁS

Itt egy jegy zsebemben, amely Westerplatte-
re szól. Oda, ahol a gdanski-csatornán hajóztam két hete
egy keskeny félszigetre - a nyílt tengerig. Ultramarin,
smaragd, gyöngyszürke, s hány árnyalata még a tengerszin-
nek, melyet mind láttam az ősi Hanza-wáros, Gdansk homo-
kos kikötőjéből... És láttam a várost, széles tündöklő
főutvonalát; keskeny, nyurga, gótstilü házaival, fehér
ablakaival. Igen; a főposta környékén jártam és Wester-
platten, ahol először lobbant fel az embermilliókat ele-
mésztő tűz 1939 szeptember elsején... A földnyelv bunke-
rét csaknem teljesen szétzúzta a hajóágyuk és repülőgé-
pek tüze... A bunker közelében a juniusi napban vakító
fehér kereszt alatt nyugszik tizenhat férfi, akik Len-
gyelország szomorú-kék, fűzfaligetes, fenyveserdős sik-
ságait védték... Közelben a tenger zug, hűvös, határtal-
lan békeességben.

Láttam a lengyel nőket az üdülőváros, So-
pot utcáin. Karcsuak mind, szépek. Szoknyáik térdig sem
érnek. Majdnem mind "magasított" frufrus haját viselnek.
Olyanok, mint a lengyel koranyár; ha megnézed őket, visz-
szamosolyognak. Én, barátaim, meg kell vallanom, csak a
légiés, szőke Barbarát és a telt karcsu Melindát ismer-
tem meg; a camping-táborunk étkezdéjében. Ők hozták ne-
kem és vagy száz magyar Ibusz-vendégnek a lengyel nem-
zeti ételek garmadáját... Ó te rebarbaraleves és eperle-
ves makarónival; miattatok éreztem csak a honvágyat.

Végigrohantunk a széles Varsón; a visztu-
lai Ponyatovszki hidon... Láttam a munkásnegyed, Praga
zajló utcáit, a szomorufüz alatt merengő Chopint, /zene-
ként zengő köemlék!/ Kopernikus és Miczkiewicz szobrát;
a felhőkbe futó Tudomány és Kultura palotáját; milliós
várost, lassan kigyuló neonokkal, a tizenöt év előtti
rom-rengeteg helyén, ahol akkor csak négyszáz megmaradt
elvadult ember lézengett, mert Varsó házainak nyolcvanöt
százalékát porbaverték.

A lengyel barátunk Czvirnecki Bronislaw, aki egy katowiczei kereskedelmi vállalat megbízásából Svédországba szállított szénét, akivel németül dadogtunk, "Ostrolenka csillagáról" beszélt és Petőfiről, számot mutatott a karján, amelyet valamikor Auswitzban kékitettek rá... Gyorsan kinyílt a szive és a szava, amikor Szécsényiről beszélgettünk és Piatkowskiről, a római olimpia esélyeiről, csakugy mint Pruseról, Reymont-ról és Tuwimról.

Órá gondoltam 3000 méter magasban, amikor a végtelenbe-szakadó Balti-tenger felett tisztelet kört írt le a hazafelé igyekvő gépünk. Tíz napot töltöttem Lengyelországban; haláikat és gyümölcseiket hozták előlem, tengerüket és városaikat mutatták meg és emberi szívüket, amelyekben - minden percben éreztem! - a barát iránt annyi szláv gyengédség lakik.

Vasvári István

.

"AZ UJ BUDAPEST" FOTÓPÁLYÁZATRÓL

Könyvtárunk kétéves munkatervében szerepelt, hogy a Népművelési Intézettel közös rendezésben amatőr-fotópályázatot hirdetünk. A Könyvtári Híradó legutolsó száma leköszölte a pályázati felhívást is. Most a pályázat legújabb híreiről számolunk be az olvasóinknak.

"Az új Budapest" pályázat rajzos propagandaanyaga már ott látható a kerületi könyvtárakban, kulturotthonokban, az OFOTÉRT boltokban. Utmutatót is készítettünk, amelyben témajavaslatokat, ötleteket adtunk a fotósoknak, ezt az anyagot kétezer példányban terveztük, de a nagy érdeklődésre /ez az érdeklődés elsősorban a fotósok körök részéről nyilvánul meg/ való tekintettel, négyezer példányban készítettük el. Már nyomdában van a pályázat most készülő szedett plakátja.

A Népszava színes riportban számolt be a fotópályázatról, s elárulhatjuk, hogy sajtó-vonalon általában nagy az érdeklődés ezzel az akcióval kapcsolatban. Nemcsak mint hiranyag érdekli a sajtót, de mint jövőképanyag is. A Népszava már most bejelentette igényét, hogy a beérkezett legjobb képek közül néhányat feltétlenül megvásárolnak, s leköszölnék a lapban. Ugy látszik, mégis igazunk volt, amikor arra a felismerésre jutottunk, hogy az új Budapestet, fővárosunk megváltozott életét, a legutóbbi évek során szinte rohamosnak mondható épülését, szépülését, egy szóval ujarcu, szebb, jobbkedvű életünket nem adja vissza

elégge a fotólencse...Ha megnézzük a legújabb fotóalbumokat, azokban is szinte csak ugyanazokat a Halászbástya-részleteket, ismert hangulatos kis budai utcákat találjuk, amelyeket bizony már tizenöt évvel ezelőtt is lehetett fényképezni, persze lehet fotózni ezeket ma is, de a hangsúly azon van, hogy ne csak ezeket fényképezzük. Ha körülnézünk a mi városunkban, szinte nincs olyan kerület, nincs olyan városrész, utca, ahol ne lenne valami ami új, ami fényképezni való. A most épülő Valéria-teleptől kezdve, a körutakon látható új virágtartókig...nos, nem folytatjuk, mert mindent már megírtuk az Útmutatóban, ezer szín, ezer ötlet vár a pesti utcán fotólencsére. S éppen ez az ami hiányzik a fényképekről. Amikor a pályázatot elindítottuk, azt hittük, hogy legfeljebb Budapest Gyűjteményünk fotóanyagát gazdagíthatjuk majd a beérkezett képekkel. Persze ez is meg fog történni, de beszélgetve a hivatásos fotósokkal, a szakkörökben dolgozó amatőrökkel, látjuk, hogy könyvtári munkánkon túl is komoly jelentősége van "Az új Budapest" fotópályázatnak. Talán még annyit erre vonatkozóan, hogy a Fővárosi Idegenforgalmi Hivatal már szintén bejelentette igényét, albumai, prospektusai számára várja a szép és főleg újmondánivalóju budapesti fényképeket.

Propaganda osztályunkat és a Tájékoztató szolgálatot - ahol rendszeres felvilágosító ügyeletet tartunk - gyakran keresik fel az érdeklődők a pályázattal kapcsolatosan. Középiskolás diákok, "öreg fotósok", érdekes ötletekkel jelentkező kutatók, s szakkörök képviselői. Csak a MEDOSZ például eddig 80 pályázót jelentett be, komoly érdeklődés mutatkozik a Munkaügyi Minisztérium fotószakköre, a vezető könyvtárak közül a Műszaki Könyvtár részéről. Nagyon sok érdekes probléma merül fel a pályázókkal való beszélgetés során, olyan például, hogy művészet-e a fotó - ha művészet, mihez áll közelebb: a festő formanyelvéhez, vagy a rendező munkájához? Legközelebbi híradásunkban, valamelyik neves fotóművész véleményét fogjuk ismertetni az ilyen problémákkal kapcsolatosan.

Nagyon kíváncsiak lennénk arra is, hogy a kerületi könyvtáros elvtársaknak milyen tapasztalatai vannak a fotópályázattal kapcsolatosan. Néhány könyvtártól, így a 44-esből, a 21-esből és a Török utcai könyvtárunkból már kaptunk ilyen hírsanyagot. Jó lenne, ha a kerületi könyvtáros elvtársak /persze tudjuk, hogy leltár, szabadság-idő, s millió tennivaló/ beszámolnának a Híradóban a pályázattal kapcsolatos tapasztalataikról. S még egyet: könyvtáros is részt vehet a pályázaton. A Propaganda osztály várja tehát a véleményeket s mindenekelőtt minél több fotót, az új Budapestről. Végezetül még annyit: a győztesek jutalmazására kb. 20.000 Ft értékű díjat fordítunk.

V.É.

LENGYEL VENDÉGEINK KÉT HETE

Könyvtári Híradónk mult számából már mindnyájan értesülhettünk arról, hogy megérkeztek lengyel vendégeink, a varsói városi könyvtár küldöttsége, hogy visszadják az elmúlt esztendőben náluk tett látogatásunkat.

Gazdag programmal vártak bennünket annakidején Lengyelországban, igyekeztünk tehát ezt a vendéglátást legalább hasonlóval viszonzni.

Az egyetlen meglepetés akkor ért bennünket, amikor kiderült, hogy a tiztagu küldöttség minden tagja nő, tehát "társaságról" nekünk kell gondoskodnunk akkor, amikor a program szerint különböző vidám időtöltések vannak soron. Az egyneműség egyébként lényegesen egyszerűsített különböző szállásgondokat s tulajdonképpen csak egy nagy hátránnyal járt: a magyar vendéglátás két fontos kellékét a kiadós, erős és zsiros kosztot s a rákerülő kellő mennyiségű hegylevet hölgyvendégeink többször inkább lelkiismeretfurdalással és aggodalommal, mint élvezettel fogyasztták el. Gátlásaikat csak a titokban rendelt és kitöltött harmadik liter oldotta fel, de az mindig eredményesen.

Az első négy napot a Balatonon töltötték, Földváron, a Motelben. Jártak innen Tihanyban, Balatonfüreden, Keszthelyen és Hévízen. A kirándulások szakmai ürügyét a Helikon könyvtár és a keszthelyi járási könyvtár meglátogatása szolgáltatta.

Budapesten elsősorban természetesen könyvtárunk életével ismerkedtek, többször jártak a központban és négy kerületi könyvtárban. Meglátogatták a Széchenyi Könyvtárat és az Egyetemi Könyvtárat is.

A várost először egy gellérthegy-i séta keretében tekintették át, majd egy négyórás városnéző busszal járták be legszebb helyeit. Külön félnapokat szántak a Parlamentre, Nemzeti Galériára, Állatkertre, Szépművészeti Múzeumra és a Vár megtekintésére. Félnapos kiránduláson jártak a Budai Hegyekben. Hangversenyt hallgattak a Károlyi kertben.

Jól sikerült az a kirándulás, amit a második héten Esztergom-Visegrád megtekintésére rendeztünk és dunai hajózással fejeztünk be.

Hivatalos fogadáson találkoztak Budapest közművelődés ügyeinek vezetőivel: Gyalmos és Józsa elvtársakkal. Baráti klubdelutánon kellemesen töltötték együtt az időt a könyvtár dolgozóival.

Amikor hozzánk érkeztek lengyel kollegáink azt kívántuk nekik, hogy érezzék jól magukat, találjanak i-

igaz barátokat a magyar könyvtárosok között. Két hét után ők azzal bucsuztak tőlünk, hogy végig úgy érezték, egy kicsit otthon vannak, barátok, testvérek között. A nyelvi nehézségek nem mindig tették lehetővé, hogy mindent elmondjunk egymásnak, mindent megkérdezzünk, de mi is úgy éreztük, hogy tovább erősödött barátságunk varsói kollegáinkkal.

Végezetül köszönetet szeretnénk mondani mindenkinek, akik segítettek, hogy a kéthetes vendéglátás minél jobban sikerüljön, minél barátibb legyen. Talán szabad kiemelnünk a fáradhatatlanul tolmácsoló és kísérő Gimes Romana-t, az étkezést szervező Máthé Imrénét, a szervezésben segítő Kondor Miklósnét, Tóth Dezsőnéét és Csernák Bélánét, a klubestet szervező Körtés Juliát és Mikó Zoltánt, a titkárság három munkatársát Tichler Jánosnéét, Fenyvesi Józsefnét és Győri Lajosnéét, akikre mindenben lehetett számítani.

Várjuk a következő utazást, a következő vendégeket!

M.M.

A szerkesztésért és kiadásért Révész Ferenc igazgató felel.
Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sokszorosítása.
Szerkeszti és kiadja a Propaganda Osztály.